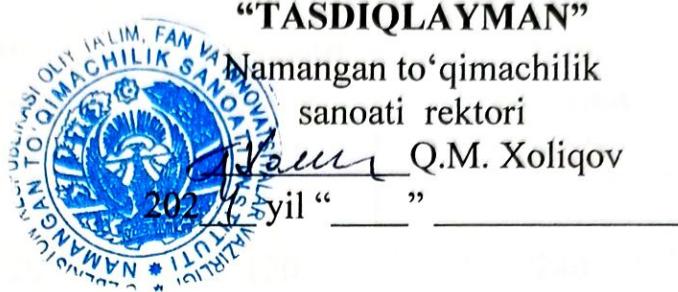

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**
NAMANGAN TO'QIMACHILIK SANOATI INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"

Namangan to'qimachilik
sanoati rektori

Q.M. Xoliqov
Q.M. Xoliqov
2024 yil "___"

**LOYIHALASH TIZIMDA ZAMONAVIY DASTURLARDAN
FOYDALANISH FANINING O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi	700 000-Muhandislik, ishlov berish va qurilish sohalari
Ta'lim sohasi:	720 000-Ishlab chiqarish va ishlov berish sohalari
Ta'lim yo'nalishi:	60721300-Tabiiy tolalarmi dastlabki ishlash texnologiyasi (xomashyo va jarayon turlari bo'yicha)

Fan/modul kodi LTZDF	O'quv yili 2024-2025,	Semestr 5, 6	ECTS- Kreditlar 8
Fan/modul turi Tanlov	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 8
	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)
1	Loyihalash tizimida zamonaviy dasturlardan foydalinish	120	120
2	I. Fanning mazmuni: <i>Fanni o'qitishidan maqsadi</i> – tarmoqdagi ilmiy va texnikaviy taraqqiyotga asoslanib, paxtani dastlabki ishlash texnologik jarayonidagi mashinalarning afzalligini hisobga olgan holda, paxta tozalash sanoati mashinalarini loyihalashda zamonaviy dasturlardan, ilg'or texnologiyadan va ilmiy-izlanish yutuqlaridan unumli foydalana bilishni o'rgatish.. <i>Fanning vazifalari:</i> paxta tozalash sanoati korxonalarini jixozlarini loyihalashda zamonaviy dasturlar haqida umumiylashtirish, loyihami dasturiy asoslash va loyihalashni asosiy vazifalari, loyihalanilayotgan jixozlarni o'rghanish, asosiy va yordamchi bo'limlardagi uskunalarini loyihalashda dasturlarni tanlash, loyihalar ishlab chiqishda zamonavjiy dasturlarni qo'llash ko'nigmalariga ega bo'lishi kerak.		
II. Amaliy mashg'ulotlar bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar. <i>Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. Kirish 3D tizimi standartga mos texnik chizmalarni yaratish.* 2. 3D tizimi standartga mos texnik detallarini zamonaviy dasturlarda loyihalash.* 3. Chigitli paxtani buntlash uskunalarining detallarini zamonaviy dasturlarda loyihalash. 4. Chigitli paxtani quritish uskunalarini zamonaviy dasturlarda loyihalash. 5. Chigitli paxtani tozalash uskunalarining ta'minlovchi valiklarini zamonaviy dasturlarda loyihalash. 			

6. Chigitli paxtani tozalash uskunalarining detallarini zamonaviy dasturlarda loyihalash.
7. Chigitli paxtani havo orqali tashish uskunalarini zamonaviy dasturlarda loyihalash.**
8. Chigitli paxtani mexanik tashish uskunalarini zamonaviy dasturlarda loyihalash.
9. SAPR tizimida yig‘uv chizmalarini yaratish*
10. Tolani chigitdan ajratish (jinlash) uskunasining detallarini zamonaviy dasturlarda loyihalash
11. Momiq ajratish uskunasining detallarini zamonaviy dasturlarda loyihalash.
12. Yakka tartibli tola tozalash uskunasining detallarini zamonaviy dasturlarda loyihalash.
13. Qatorli tola tozalash uskunasining detallarini zamonaviy dasturlarda loyihalash.
14. Momiq va tolali chiqindilarni tozalash uskunasining detallarini zamonaviy dasturlarda loyihalash.
15. Tolali mahsulotlarni tashib kelayotgan havodan ajratish uskunasini zamonaviy dasturlarda loyihalash.**
16. Tola va tolali mahsulotlarni toylash uskunasini zamonaviy dasturlarda loyihalash.

Amaliy mashg‘ulotlarda talabalar paxta tozalash korxonalaridagi uskunalarning tuzilishi hamda ularning ishchi qismlarni SolidWorks dasturi yordamida loyihalashni o‘rganadilar.

III. Mustaqil ta’lim va mustaqil ishlar.

Mustaqil ta’lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Chigitli paxtani tashish uskunalarining detallarini zamonaviy dasturlarda loyihalash.
2. Chigitli paxtani buntlash uskunalarining detallarini zamonaviy dasturlarda loyihalash.
3. Chigitli paxtani tozalash uskunalarining detallarini zamonaviy dasturlarda loyihalash.
4. Chigitli paxtani havo orqali tashish uskunalarini zamonaviy dasturlarda loyihalash**
5. Chigitli paxtani mexanik tashish uskunalarini zamonaviy dasturlarda loyihalash.**

6. Tolani chigitdan ajratish (jinlash) uskunasining detallarini zamonaviy dasturlarda loyihalash.
7. Qatorli tola tozalash uskunasining detallarini zamonaviy dasturlarda loyihalash.
8. Momiq va tolali chiqindilarni tozalash uskunasining detallarini zamonaviy dasturlarda loyihalash.
9. Tolali mahsulotlarni tashib kelayotgan havodan ajratish uskunasini zamonaviy dasturlarda loyihalash.**
10. Tola va tolali mahsulotlarni toylash uskunasini zamonaviy dasturlarda loyihalash.

“Loyihalash tizimida zamonaviy dasturlardan foydalanish” bo‘yicha talabaning mustaqil ta’limi shu fanni o‘rganish jarayonining tarkibiy qismi bo‘lib, uslubiy va axborot resurslari bilan to‘la ta’minlangan. Auditoriyadan tashqarida talaba darslarga tayyorlanadi. Bundan tashqari ayrim mavzularni kengroq o‘rganish maqsadida qo‘sishimcha adabiyotlarni o‘qib referatlar tayyorlaydi.

Unga vazifalarni bajarish, qo‘sishimcha darslik va adabiyotlardan yangi bilimlarni mustaqil o‘rganish, kerakli ma’lumotlarni izlash va ularni topish yo‘llarini aniqlash, internet tarmoqlaridan foydalanib ma’lumotlar to‘plash va ilmiy izlanishlar olib borish, ilmiy to‘garak doirasida yoki mustaqil ravishda ilmiy manbalardan foydalanib ilmiy maqola va ma’ruzalar tayyorlash kabilar talabalarning darsda olgan bilimlarini chuqurlashtiradi, ularning mustaqil fikrlash va ijodiy qobiliyatini rivojlantiradi.

Izoh: * RWTH Aachen University (Module manual for Mechanical Engineering (Bachelor)), (Machine Design I and Introduction to CAD (4016002)) o’tiladigan fanlar bo‘yicha tuzilgan mavzular.

**«VEN-KON AIR ENGINEERING» korxonasi talablari bo‘yicha tuzilgan mavzular.

	<p>IV. Ta’lim natijalari / Kasbiy kompetensiyalar.</p> <p>Talaba bilishi kerak:</p> <p>3D Turli formatdagи 3-o‘lchamli vektorli ma’lumotlarning fayllari uchun umumiy nom. bilishi va ulardan foydalana olishi;</p> <p>Avtotutashma- Yig‘mada elementlarning avtomatik yaratiluvchi o‘zarobog‘lanishlar bo‘yicha tasavvurga ega bo‘lishi; (bilim)</p> <p>ANSI- Amerika milliy institut standarti qisqartmasi</p> <p>AVI - OS Windows da video ma’lumotlarni saqlashning asosiy formati</p>
--	---

	<p>CAD- Avtomatik loyihalash tizimi, maxsuslashtirilgan kompyuter dasturlari CAE- Muhandislik tahlil, – (ingl. Computer-Aided Engineering). DOC- MS matnli redaktor xujjatlari fayllarining kengaytmasi ISO- Standartlashtirish bo'yicha halqaro tashkilot SLDASM- Solidworks yig'ma fayllarini kengaytmasi SLDPRT- SolidWorks nomli kompaniya tomonidan ishlab chiqilgan vektorli dastur haqida <i>bilishi va ulardan foydalana olishi; (ko'nikma)</i> Loyihalash kutubxonasi- Vazifalar panelida joylashgan loyihalash kutubxonasi tez-tez foydalaniladigan detal, yig'ma va x.k. lar kabi elementlarning markaziy joyi. Kutubxona elementi- Bir marotaba yaratilgan va kelajakda foydalanish uchun saqlanadigan, tez-tez uchraydigan element yoki elementlar kombinatsiyasi <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi kerak; (malaka)</i></p>
4	<p style="text-align: center;">V. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:</p> <p>Ma'ruzalar; Amaliy va labaratoriya mashg'ulotlari; Interlock keys-stadiylar; Kchik guruhlarda ishlash; Taqdimotlar qilish; Jamoa bo'lib ishlash; Video materiallar tayyorlash Individual ishlash. virtual reallik; gamifikatsiya; mobil platforma; courseslab; javascript autoplay.</p>
5	<p style="text-align: center;">VI. Kreditlarni olish uchun talablar:</p> <p>Fanga oid amaliy tushunchalarini to'liq o'zlashtirish, fan yuzasidan mustaqil fikrlay olish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlami bajarish, yakuniy nazoratga loyiha bo'yicha topshirish.</p>
6	Asosiy adabiyotlar

1. A.Umarov, I. Muxsinov “Loyihalash tizimida zamonaviy dasturlardan foydalanish” fanidan o‘quv qo‘llanma. Namangan muhandislik texnologiya instituti-2021-yil
2. Зикриеев Э.З. Пахтани дастлабки қайта ишлаш. Ўқув қўлланма. – Т.: Мехнат, 2002. – 290 бет.
3. Ф.Б. Омоновнинг умумий таҳирири остида тайёрланган “Пахтани дастлабки ишлаш” бўйича справочник (маълумотнома). Тошкент-“Ворис”-2008й.
4. M.A. Babadjanov. Texnologik jarayonlarni loyihalash. Darslik. – Т.: Cho‘lpon, 2009. – 182 bet.

Qo‘srimcha adabiyotlar

1. 2017-2021 yillarda O‘zbekiston Respublikasini rivojlantirishning beshta ustuvor yo‘nalishi bo‘yicha Harkatlar strategiyasi. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017 yil 7 fevraldaggi PF-4749 sonli farmoni.
2. W.S.Anthony and William D.Mayfield. Cotton ginning handbook. United States Department of Agriculture. Desember 1994.
3. М.А.Бабаджанов. Корхоналарини лойиҳалаш. Ўқув қулланма. – Т.: ТТЕСИ, 2012. – 187 бет.
4. Справочник по первичной обработке хлопка (I и II книга) под редакцией Максудова И.Т. и Нуралиева А.Н. - Т.:Мехнат, 1994, 1995. – 442 стр.
5. В.П.Большаков и др. 3D-моделирование в AutoCAD, КОМПАС-3D, SolidWorks, Inventor, T-Flex: Учебный курс. – СПб.: Питер, 2011 г. – 336 с. ил.
6. Н.Ю. Дударева. SolidWorks 2011 на примерах. – СПб.: БХВ-Петербург, 2011 г. – 496 с. ил.

Axborot manbaalar

1. www.zivonet.uz
2. <https://www.youtube.com/channel/UC67xuqwqxQHKMWmcGobgZiA/>
3. https://youtu.be/R0Xgdv_ZXi0
4. <https://youtu.be/UWw0tYkCAA4>
5. <https://youtu.be/zQLHbRFSb9Q>
6. <https://youtu.be/offCxXr1ODk>
7. <https://youtu.be/2crmO4l-u4Y>
8. <https://youtu.be/c3YYdYMJKco>
9. <https://youtu.be/XsKmX5K0olk>
10. <https://youtu.be/xqTCieWdf6s>

	<p>11. https://youtu.be/G9Sq46lrfvM 12. https://youtu.be/8I_7JfsKD8M 13. https://youtu.be/svO0_o1deMc</p>
7	Namangan to‘qimachilik sanoati instituti tamonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.
8	<p>Fan/modul uchun mas’ullar: I.I Muxsinov – Namangan to‘qimachilik sanoati instituti “To‘qimachilik tolalari muhandisligi” kafedrasi katta o’qituvchisi .</p>
9	<p>Taqrizchilar: A.M. Maxkamov – Namangan muhandislik texnologiya instituti, “Xalqaro aloqalar ”bo‘yicha prorektor , DSc S.A. Yusupov- Namangan to‘qimachilik sanoati instituti “Ta’lim sifatini nazorat qilish inspeksiyasi” boshlig‘i” dots. A. Xudoyberdiyev- «VEN-KON AIR ENGINEERING» korxonasi rahbari</p>